

VI. BOB. AUTOCAD DASTURIDA MODIFY PANELIDAGI BUYRUQLARNING VAZIFALARI VA ULARDAN FOYDALANISH

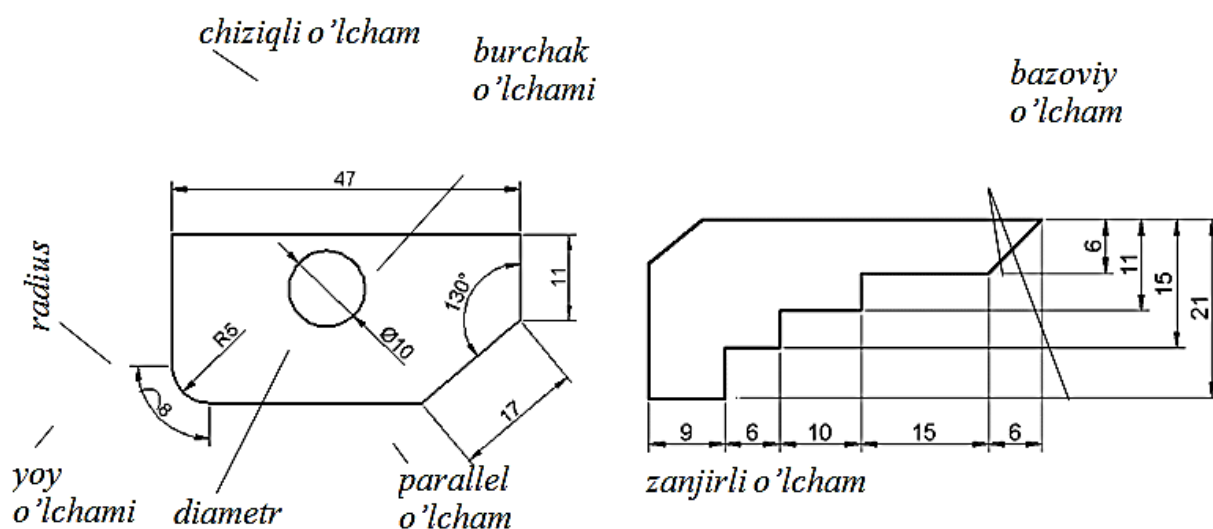
6.1. Kompyuterda geometrik yasashlar

Olmani chizmaga qo'yish juda ham qulay bajariladi, chunki chizmani chizish paytidayoq o'lchamlari berib chizilgan bo'ladi.

Chiziqli va parallel razmer qo'yish tartibi quyidagicha: buyruq berilgach o'lcham qo'yiladigan ikki nuqta ketma-ket «sichqoncha» bilan ko'rsatiladi, so'ngra o'lchamning detal kontur chizig'idan uzoqlik masofasi ko'rsatiladi.

Yoy uzunligi, radius va diametr o'lchamini qo'yish uchun buyruq berilgach ob'yekt ko'rsatiladi so'ngra ob'yektdan o'lchamgacha (yoy uchun) yoki o'lchamning joylashish o'rni (radius va diametr uchun) ko'rsatiladi.

Burchak o'lchami qo'yish uchun avval kesishuvchi ikki chiziq ko'rsatiladi so'ngra burchakdan o'lchamning uzoqligi ko'rsatiladi.

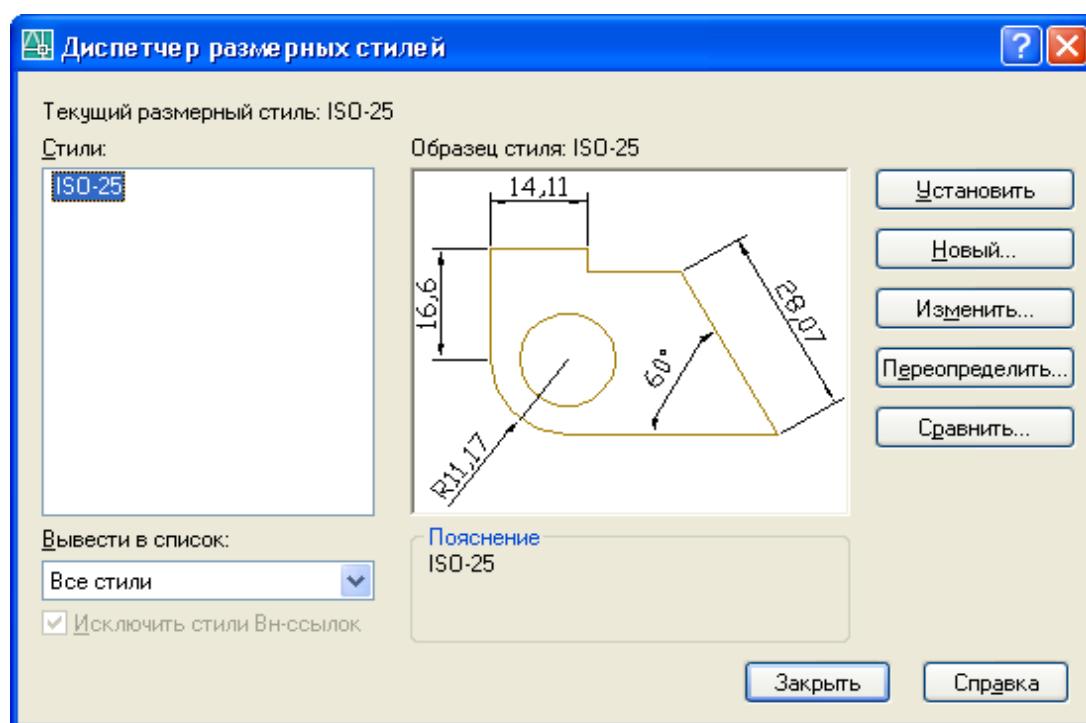

6-Rasm. Chizmaga qo'yiladigan o'lchamlarning asosiy turlari keltirilgan.

Chizmaga o'lchamni Razmer jihozlar paneli orqali qo'yish juda qulay. U yerda har bir o'lcham turi uchun o'z piktogrammasi (tugmachasi) mavjud. Quyida shu piktogrammalar rasmi va ularning qisqacha vazifasi keltirilgan.

Tugma	Vazifasi
	chiziqli o'lcham, ko'rsatilgan ikki nuqta orasiga koordinata o'qlariga parallel bo'lgan o'lcham qo'yadi. Ya'ni chiziq proyeksiyalarining o'lchami;
	parallel o'lcham, ko'rsatilgan ikki nuqta orasiga chiziqqa parallel o'lcham qo'yadi;
	yoy o'lchami, ko'rsatilgan yoy uzunligining o'lchamini qo'yadi. O'lcham qiymati oldiga \cap belgisini qo'yadi;
	ordinata, ko'rsatilgan nuqta uchun x yoki u o'qiga nisbatan koordinatani ko'rsatadi;
	radius, yoy yoki aylanani ko'rsatish orqali o'lchami qo'yiladi, o'lcham oldida R belgisi yoziladi. O'lchamning o'rnini foydalanuvchi o'zi tanlaydi;
	siniq radius, yoy yoki aylanani va uning mavhum markazini ko'rsatish orqali o'lchami qo'yiladi, o'lcham oldida R belgisi yoziladi. Agar haqiqiy markaz ko'rsatilsa oddiy radius o'lchamini ko'yadi;
	diametr, yoy yoki aylanani ko'rsatish orqali o'lchami qo'yiladi, o'lcham oldida \varnothing belgisi yoziladi;
	burchak, ko'rsatilgan ikki chiziq orasidagi burchak o'lchamini ko'rsatadi, o'lcham birligi gradus belgisi qo'yiladi.
	tez o'lcham, bir necha ob'yektlarlarni belgilab bir yo'la o'lchamlarini qo'yish. Belgilanadigan ob'yektlar bir tipda bo'lgani ma'qul
	bazoviy o'lcham, ko'rsatilgan nuqtalar o'lchamini birinchi nuqtaga nisbatan tagma-tag qo'yib beradi;
	zanjirli, ko'rsatilgan nuqtalar orasidagi o'lchamni yonma-yon qo'yib beradi;

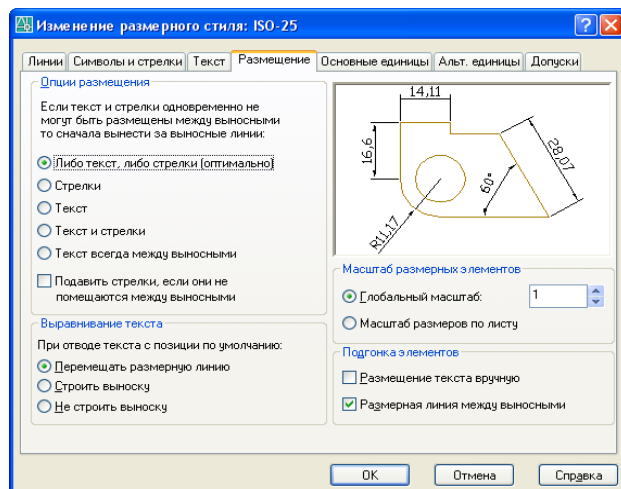
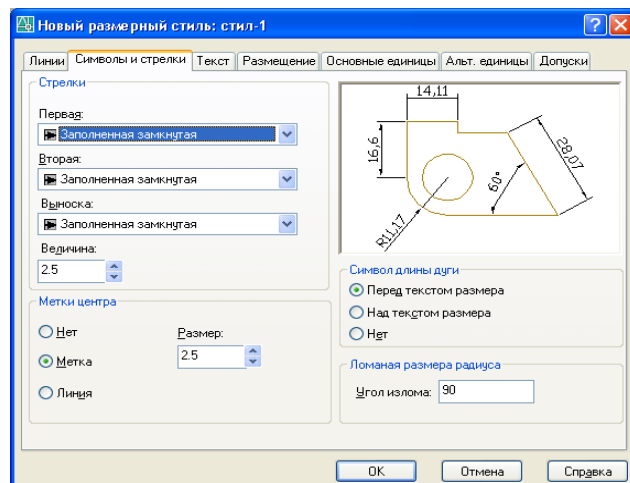
O'lcham stili. AutoCAD da o'lchamlar uchun standart ISO-25 stili yaratilgan. Bu stil hamma vaqt ham foydalanuvchini qanoatlantirmaydi, ya'ni strelka turi, o'lcham masshtabi tekst balandligi va hokozalar chizma masshtabiga to'g'ri kelmaydi. O'lcham elementlarini (chiqaruv chiziqlari, strelkalar ko'rinishini, tekst balandligi, o'lcham masshtabi, aniqligi va hokazo) o'zgartirish uchun Format menyusining Razmern e stil bo'limidan yangi stil yaratish va borini o'zgartirish uchun muloqat oynasi chaqiriladi. Bu muloqat oynasi Noviy... tugmasi yordamida yangi stilga nom berib yaratiladi yoki Izmenit... tugmasi bilan tanlangan stil uchun o'lchamning har bir elementlari o'zgartiriladi. Bir chizmada bir nechta o'lcham stillarini yaratish mumkin.

6.2-Rasm. Dispecher o'lcham stili.

Odatda o'lchamning har bir elementining kattaliklari o'zgartirilmay balki Razmern e stil muloqat oynasining Razmeshenie bo'limiga kirilib Globalniy masshtab bandiga kerakli masshtab koeffitsiyenti kiritiladi.

O'lchamdagi yozuvlarni o'zgartirish xuddi oddiy tekstni o'zgartirish kabi o'zgartiriladi, ya'ni - tugmadan foydalanish kerak.

6.3-Rasm. Yangi o'lcham stili.